

Čís. 7031.

Exekuce podle §u 354 ex. ř. jest proveditelná jen tehdy a jen potud, když a pokud má dlužník i moc (možnost), by dlužný čin vykonal. Nemožnost splnění jest tu i tehdy, je-li k provedení činu třeba souhlasu, projevu vůle nebo součinnosti třetích osob, na nichž je vymoci nelze. Tuto podmínku exekučního prostředku dlužno zkoumati a to z úřadu, v každém čase, nejen když se exekuce povoluje, nýbrž i když se má vykonati.

V tom, že dlužník prodal dům, v němž měl vymáhajícímu věřiteli opatřiti byt, dlužno spatřovati takovou nemožnost plnění.

(Rozh. ze dne 3. května 1927, R I 342/27.)

Usnesením ze dne 21. října 1926 soud první stolice povolil exekuci k vymožení nároku vymáhajícího věřitele, by mu dlužnice do tří dnů do držení a užívání odevzdala byt v prvním patře domu čp. 552 se dvěma pokoji, kuchyní a příslušenstvím jako náhradní byt pro ordinanční účely MUDra O. P-a a pohrozil dlužnici, obmešká-li, dvouměsíční vazbou. Toto usnesení bylo usnesením rekursního soudu ze dne 5. listopadu 1926 potvrzeno. Podáním ze dne 17. října 1926 navrhl vymáhající věřitel výkon donucovacího prostředku, kterým bylo stěžovatelce usnesením ze dne 21. října 1926 pohroženo, a soud první stolice návrhu tomu vyhověl, uvaliv na dlužnici dvouměsíční vazbu. R e k u r s n í s o u d zamítl návrh vymáhající strany ze dne 17. prosince 1927, by byl proveden výkon exekuce, povolené usnesením ze dne 21. října 1926.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Exekuci podle § 354 ex. ř. lze povoliti a vykonati jen pro nárok na vykonání činu, který nemůže býti vykonán osobou jinou, než povinným, a jež vykonati zároveň výlučně záleží na vůli dlužníka. Povah a účel tohoto pořadu exekuce záleží tedy v tom, by pokutami nebo vazbou vykonáván byl nátlak na vůli povinného, jenž odpírá splnění vykonatelný nárok, jež splnění může jenom on, a z této povahy a účelu exekuce plyne jako samozřejmý důsledek, že tento nátlak může býti právně i mravně vykonáván jen tehdy a jen potud, když a pokud má dlužník i moc (možnost), by dlužný čin vykonal. Nastane-li nemožnost takového splnění pro dlužníka, není právního důvodu pro vykonání tohoto nátlaku a důhonné prostředky § 354 ex. ř. zvrhly by se na to již jen v pouhý trest pro dlužníka, neboť při nemožnosti splnění nemohly by sloužiti k vymožení práva, jež jest právě účelem exekučního řízení. Nemožnost splnění nastává pak již tehdy, když provedení činu nezávisí již na pouhé vůli dlužníka a vyžaduje souhlasu, projevu vůle nebo součinnosti osob třetích, na nichž je však vymoci nelze. Vzhledem k této povaze tohoto exekučního prostředku jest tedy tuto jeho podmínku zkoumati v každém čase, nejen když se exekuce povolí, nýbrž i když se

exekuce má vykonávati, z povinnosti úřední a tím spíše, když v této příčině strana povinná učinila návrh. V tomto případě je zjištěno, že povinná ve svém vlastnictví nemá již domu č. p. 552, v němž měla dle exekučního titulu vymáhajícimu věřiteli, pokud se týče jeho dceři odezdati byt, ježto jej mezi tím prodala a knihovně převedla na Marii K-ovou. Touto skutečností přistoupil tedy k nemožnosti plnění, kterou povinná již dříve proti exekučním návrhům vymáhajícího věřitele bez úspěchu namítala z důvodu nerozvížitelného nájemního poměru MUDra O. P-a, ještě tento další důvod, který prokazuje naprostou právní nemožnost splnění, takže netřeba o tom prováděti důkazy, jež stěžovatel dle vývodů dovolacího rekursu postrádá. Mínil-li stěžovatel, že rekursní soud vzhledem na dřívější usnesení, jimiž ona námitka nemožnosti plnění za oprávněnou nebyla uznána a navrhovaná exekuce byla povolena, nebyl oprávněn nyní z důvodu této nemožnosti plnění odepřítí prvním soudem povolený výkon exekuce, jest na omylu. Vzhledem na právní moc předchozích usnesení nelze arciť zkoumati, zda tato usnesení povolující exekuci a výkon její, hověla zákonu vzhledem na tehdy již uplatňovanou nemožnost plnění; přibyl-li však k tomu tento další důvod, pádně prokazující onu námitku, mohl rekursní soud ve správném použití zákona věc řešiti jenom ve smyslu napadeného usnesení a nezáleží na tom, zda tento další důvod nemožnosti plnění, prodej domu, zavinila povinná strana a zda se tím, jak stěžovatel v dovolacím rekursu uvádí, snad i dopustila trestného činu maření exekuce, neboť k této nemožnosti splnění v exekučním řízení dlužno přihlížeti bez ohledu na to, zda jde o nemožnost zaviněnou čili nic. Pokud stěžovatel vytýká, že se napadené usnesení přičí zásadám právní slušnosti a mravnosti (§ 914 obč. zák.) a že je prý jaksi dodatečnou sankcí pro úmyslné maření exekuce, dlužno stěžovatele na to poukázati, že, jde-li o trestné maření exekuce, náleží trestnímu soudu povinnou stranu za to trestati, že však exekuční soud nemůže povinnou stranu doháněti vazbou k vykonání činu, který není v dosahu její možnosti, a že vymáhajícimu věřiteli zůstává dle toho jen nárok podle §u 368 ex. ř.

Čís. 7032.

Vyhověl-li soud prvé stolice námitce nepřislušnosti soudu a nepřipustnosti pořadu práva a žalobu odmítl, rekursní soud pak potvrdil napadené usnesení ohledně námítky nepřislušnosti soudu, zamítí však námitku nepřipustnosti pořadu práva, jest dovolací rekurs žalovaného nepřipustným.

(Rozh. ze dne 3. května 1927, R I 353/27.)

Žalovaný vznesl proti žalobě námitky místní nepřislušnosti soudu a nepřipustnosti pořadu práva. Soud prvé stolice oběma námitkám vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud potvrdil napadené usnesení ohledně námítky místní nepřislušnosti, ohledně námítky nepřipustnosti pořadu práva však rekursu vyhověl a námitku zamítl. Ne j v y š š í s o u d odmítl dovolací rekurs ž a l o v a n é h o.